

Βρυξέλλες, 1 Φεβρουαρίου 2016
(OR. en)

5540/16

CO EUR-PREP 6
POLGEN 7
AG 2
ECOFIN 44
UEM 29
SOC 35
COMPET 22
ENV 26
EDUC 11
RECH 9
ENER 13
JAI 56
EMPL 25

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Ευρωπαϊκό Εξάμηνο 2016: Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ - Διαβίβαση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Διαβιβάζεται συνημμένως προς τις αντιπροσωπίες το κείμενο της σύστασης σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ. Η προσθήκη ADD 1 περιλαμβάνει επεξηγήσεις των τροποποιήσεων που επήλθαν στο πλαίσιο των συσκέψεων του Συμβουλίου για τη σύσταση της Επιτροπής.

Το Συμβούλιο «Γενικές υποθέσεις» της 16ης Φεβρουαρίου 2016 καλείται να διαβιβάσει τη σύσταση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Το Συμβούλιο θα προβεί στην τυπική έκδοση του κειμένου που περιέχει το παράρτημα αφού το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συζητήσει τα σχετικά συμπεράσματά του, σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 136 σε συνδυασμό με το άρθρο 121 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών¹, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών², και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

¹ EE L 209, 2.8.1997, σ. 1.

² EE L 306, 23.11.2011, σ. 25.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οικονομική ανάκαμψη συνεχίζεται με μέτριους ρυθμούς στη ζώνη του ευρώ³. Η διατήρηση και η ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης στη ζώνη του ευρώ απαιτεί συνεχείς προσπάθειες πολιτικής για τη στήριξη μιας ισορροπημένης προσαρμογής στον ιδιωτικό και το δημόσιο τομέα, τη βελτίωση της ικανότητας προσαρμογής και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και του αναπτυξιακού δυναμικού της οικονομίας μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα. Ο ρυθμός ανάπτυξης παρεμποδίζεται από τις συνέπειες των πλέον πρόσφατων οικονομικών και χρηματοπιστωτικών κρίσεων, συμπεριλαμβανομένων της εν εξελίξει εξωτερικής επανεξισορρόπησης, των υψηλών επιπέδων δημόσιου και ιδιωτικού χρέους, της υψηλής ανεργίας καθώς και των επίμονων διαρθρωτικών δυσκαμψιών στις εθνικές αγορές εργασίας και προϊόντων. Οι επενδύσεις παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα λόγω αυτών των παραγόντων όσο και άλλων εμποδίων, όπως το μη ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον, η αναποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης και οι φραγμοί στην πρόσβαση σε χρηματοδότηση.
- (2) Η εφαρμογή φιλόδοξων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που αυξάνουν την παραγωγικότητα και τονώνουν το αναπτυξιακό δυναμικό πρέπει να ενισχυθεί, σύμφωνα με τις προτεραιότητες πολιτικής που καθορίζονται στην Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης για το 2016 για όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ⁴. Όταν οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις υλοποιούνται από κοινού σε όλα τα κράτη μέλη, αποφέρουν οφέλη στη ζώνη του ευρώ συνολικά, λόγω των θετικών δευτερογενών αποτελεσμάτων που προκύπτουν, κυρίως μέσω των εμπορικών και χρηματοπιστωτικών διαύλων. Παρότι σημειώθηκε κάποια πρόοδος στις μεταρρυθμίσεις με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των αγορών εργασίας, εξακολουθούν να υπάρχουν μεγάλες διαφορές στη ζώνη του ευρώ, ιδίως όσον αφορά τα ποσοστά μακροχρόνιας και νεανικής ανεργίας. Τα κράτη μέλη που, ήδη πριν από την κρίση, προχώρησαν σε ολοκληρωμένες μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας και στα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, κατόρθωσαν να στηρίξουν περισσότερο την απασχόληση και να διατηρήσουν δίκαιες συνθήκες κατά τη διάρκεια της οικονομικής ύφεσης. Στις μεταρρυθμίσεις αυτές περιλαμβάνονται οι ευέλικτες και αξιόπιστες συμβατικές ρυθμίσεις, οι ολοκληρωμένες στρατηγικές δια βίου μάθησης, οι αποτελεσματικές και δραστήριες πολιτικές για την αγορά εργασίας καθώς και κατάλληλα και βιώσιμα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης. Επίσης, η μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης της εργασίας, ειδικότερα για τα χαμηλά εισοδήματα, και η διασφάλιση δίκαιων φορολογικών συστημάτων, μπορούν να οδηγήσουν σε ακόμη καλύτερα αποτελέσματα.

³ Φθινοπωρινές οικονομικές προβλέψεις της Επιτροπής του 2015.

⁴ Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης για το 2016.

- (3) Ο κατάλληλος σχεδιασμός και η ταχεία εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων μπορούν να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση των υφιστάμενων ανισορροπιών στη ζώνη του ευρώ και στην πρόληψη της δημιουργίας νέων. Οι θεματικές συζητήσεις της Ευρωομάδας, με την ακριβέστερη εστίαση στη συγκριτική ανάλυση, την εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών και την πίεση μεταξύ εταίρων, μπορούν να συμβάλουν στην προώθηση μιας σύγκλισης προς τις καλύτερες δυνατές επιδόσεις. Κατά συνέπεια, η Ευρωομάδα θα πρέπει να αυξήσει περαιτέρω τις θεματικές συζητήσεις για τις μεταρρυθμίσεις σε τομείς ουσιώδους σημασίας για τη λειτουργία της ΟΝΕ και να παρακολουθεί τακτικά τόσο την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων από τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ όσο και την πρόοδο που συντελείται όσον αφορά τη διόρθωση των ανισορροπιών στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών.
- (4) Οι δημοσιονομικές πολιτικές αποτελούν ζωτικό στοιχείο κοινού συμφέροντος στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Οι υπεύθυνες εθνικές δημοσιονομικές πολιτικές που τηρούν τους κοινούς δημοσιονομικούς κανόνες είναι καθοριστικής σημασίας δεδομένου ότι στηρίζουν τη βιωσιμότητα του χρέους και επιτρέπουν στους δημοσιονομικούς σταθεροποιητές να λειτουργούν και να αμβλύνουν τους κραδασμούς στις επιμέρους χώρες. Επιπλέον, έχει επίσης μεγάλη σημασία να επιτευχθεί κατάλληλος δημοσιονομικός προσανατολισμός στο επίπεδο της ζώνης του ευρώ συνολικά, που θα αντικατοπτρίζει μια ισορροπία μεταξύ μακροπρόθεσμης δημοσιονομικής βιωσιμότητας και βραχυπρόθεσμης μακροοικονομικής σταθεροποίησης, καθώς και να αποφευχθούν οι φιλοκυκλικές δημοσιονομικές πολιτικές. Η δημοσιονομική προσπάθεια που απαιτείται διαφέρει ανάλογα με τις αντίστοιχες θέσεις των κρατών μελών σε σχέση με τις απαιτήσεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, ενώ τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να εξετάσουν τις ανάγκες σταθεροποίησης και να λάβουν υπόψη τις ενδεχόμενες επιπτώσεις σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ. Αυτό προϋποθέτει ενίσχυση του συντονισμού των δημοσιονομικών πολιτικών εντός της ζώνης του ευρώ, με πλήρη τήρηση του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό, ο γενικά ουδέτερος συνολικός δημοσιονομικός προσανατολισμός στη ζώνη του ευρώ που αναμένεται για το 2016 κρίνεται ενδεδειγμένος λαμβανομένων υπόψη των συνολικών μακροοικονομικών συνθηκών και των κινδύνων υποχώρησης της ανάπτυξης. Όσον αφορά το 2017, αν ληφθεί ως βάση η πρόβλεψη μιας σταδιακής κάλυψης του κενού παραγωγής, οι δημοσιονομικές πολιτικές θα πρέπει να αποφύγουν τη φιλοκυκλικότητα και να μειώσουν το δημόσιο χρέος ώστε να αποκατασταθούν τα δημοσιονομικά αποθέματα. Αυτό θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται στην προετοιμασία των επικαιροποιημένων προγραμμάτων σταθερότητας την άνοιξη του 2016, λαμβανομένων υπόψη των τελευταίων οικονομικών και δημοσιονομικών εξελίξεων. Η σύνθεση των δημοσιονομικών στρατηγικών δεν είναι ακόμα αρκετά φιλοαναπτυξιακή. Όπως τονίστηκε στις συστάσεις προς τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ το καλοκαίρι του 2015⁵, τα κράτη μέλη πρέπει να πραγματοποιούν θεματικές συζητήσεις σχετικά με τις βελτιώσεις της ποιότητας και της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών.

⁵ ΕΕ C 272, 18.8.2015, σ. 98.

- (5) Η τραπεζική ένωση πρέπει να υλοποιηθεί πλήρως. Πρώτον, η οδηγία για την ανάκαμψη και την εξυγίανση τραπεζικών ιδρυμάτων πρέπει να μεταφερθεί πλήρως στα εθνικά δίκαια όλων των κρατών μελών χωρίς άλλη καθυστέρηση. Δεύτερον, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου θα αναπτυχθεί μια δημοσιονομικά ουδέτερη κοινή στήριξη του Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης (SRF) και θα είναι σε πλήρη λειτουργία το αργότερο μέχρι το τέλος της μεταβατικής περιόδου, όταν οι πόροι του Ταμείου θα έχουν αμοιβαιοποιηθεί πλήρως. Η πρόοδος θα εξεταστεί το συντομότερο δυνατό μετά την έναρξη ισχύος του Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης. Το κοινό σύστημα στήριξης θα είναι δημοσιονομικά ουδέτερο μεσοπρόθεσμα και θα εξασφαλίζει ισότιμη μεταχείριση σε όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, ενώ δεν θα έχει κανένα κόστος για τα κράτη μέλη που δεν συμμετέχουν στην Τραπεζική Ένωση. Μετά την έναρξη ισχύος του Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης, και όταν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη θα έχουν κυρώσει τη ΔΣ και θα έχουν μεταφέρει πλήρως την οδηγία περί ανάκαμψης και εξυγίανσης, τα κράτη μέλη θα λάβουν υπόψη τη σύσταση των ρυθμίσεων ενδιάμεσης χρηματοδότησης και θα εξετάσουν την πορεία και το χρονοδιάγραμμα που πρέπει να ακολουθηθούν όσον αφορά τις εργασίες για την κοινή στήριξη, ώστε να εξασφαλιστεί ότι θα είναι σε πλήρη λειτουργία το αργότερο μέχρι το τέλος της μεταβατικής περιόδου. Επίσης, τα κράτη μέλη θα εξετάσουν περαιτέρω το 2016 τα μέτρα που απαιτούνται για την περαιτέρω εμβάθυνση της Τραπεζικής Ένωσης. Τέλος, στο πλαίσιο της περαιτέρω ανάπτυξης της Τραπεζικής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε την ανακοίνωσή της στις 24 Νοεμβρίου 2015 με τίτλο «Προς την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης».
- (6) Οι συνθήκες στις χρηματοπιστωτικές αγορές παραμένουν συνολικά ευνοϊκές στη ζώνη του ευρώ, λόγω της διευκολυντικής κατεύθυνσης της νομισματικής πολιτικής. Ωστόσο, τα βασικά οικονομικά μεγέθη που παραμένουν ισχνά και το υψηλό επίπεδο μόχλευσης στον ιδιωτικό τομέα εξακολουθούν να επηρεάζουν δυσμενώς τη ζήτηση για τραπεζικό δανεισμό, και κατά συνέπεια την οικονομική ανάπτυξη. Οι ισολογισμοί των τραπεζών εξακολουθούν να τελούν υπό την πίεση των υψηλών επιπέδων μη εξυπηρετούμενων δανείων, με αρνητικές επιπτώσεις στη δανειοδοτική δραστηριότητα. Οι αποκλίσεις στα καθεστώτα αφερεγγυότητας στην ΕΕ συμβάλλουν στην καθυστέρηση της μείωσης του χρέους του ιδιωτικού τομέα και αποτελούν τροχοπέδη για τις επενδύσεις.

- (7) Παρά τα πρόσφατα επιτεύγματα όσον αφορά την ενίσχυση της δομής της ΟΝΕ, πρέπει να συνεχιστούν οι προσπάθειες για την ολοκλήρωσή της. Η έκθεση των Πέντε Προέδρων του Ιουνίου 2015 χαράσσει την πορεία για την ολοκλήρωση της ΟΝΕ μέχρι το 2025 το αργότερο⁶. Στις 21 Οκτωβρίου 2015, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε μια πρώτη δέσμη προτάσεων ως συνέχεια της εν λόγω έκθεσης⁷. Τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ θα πρέπει να ενστερνιστούν συλλογικά και να εφαρμόσουν έγκαιρα με ανοικτό και διαφανή τρόπο τις βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες πρωτοβουλίες με στόχο την ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Για να προωθηθεί η σύγκλιση σε όλη τη ζώνη του ευρώ, οι προτάσεις περιλαμβάνουν μέτρα για την ενίσχυση της διάστασης της ζώνης του ευρώ στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, προβλέποντας μεταξύ άλλων να δημοσιεύονται νωρίτερα οι συστάσεις για τη ζώνη του ευρώ, ώστε να εντοπίζονται στα αρχικά στάδια της διαδικασίας οι κοινές προκλήσεις και να λαμβάνονται υπόψη κατά τη διατύπωση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων για τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ οι οποίες θα εγκρίνονται αργότερα στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο. Τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ θα πρέπει επίσης να συνεργαστούν, με ανοικτό και διαφανή τρόπο, για πιο μακροπρόθεσμες πρωτοβουλίες με στόχο την ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης,

ΣΥΝΙΣΤΑ στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να αναλάβουν δράση, μεμονωμένα και συλλογικά, στο πλαίσιο της Ευρωομάδας το διάστημα 2016-2017 ώστε:

1. Να εφαρμοστούν πολιτικές που στηρίζουν την ανάκαμψη, προωθούν τη σύγκλιση, διευκολύνουν τη διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών και βελτιώνουν την ικανότητα προσαρμογής. Για το σκοπό αυτόν, οι χώρες με υψηλό ιδιωτικό και εξωτερικό χρέος θα πρέπει να εφαρμόσουν μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν την παραγωγικότητα, προωθούν τη δημιουργία απασχόλησης, αυξάνουν την ανταγωνιστικότητα και βελτιώνουν το επιχειρηματικό περιβάλλον. Τα κράτη μέλη με υψηλά πλεονάσματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών θα πρέπει να εφαρμόσουν κατά προτεραιότητα μέτρα, που να περιλαμβάνουν και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, τα οποία θα βοηθήσουν την ενίσχυση της εγχώριας ζήτησης και του αναπτυξιακού τους δυναμικού.

⁶ Η ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρώπης, έκθεση του Jean-Claude Juncker σε στενή συνεργασία με τους Donald Tusk, Jeroen Dijsselbloem, Mario Draghi και Martin Schulz.

⁷ http://ec.europa.eu/priorities/economic-monetary-union/docs/single-market-strategy/communication-emu-steps_en.pdf

2. Να εφαρμοστούν μεταρρυθμίσεις οι οποίες θα συνδυάζουν (i) ευέλικτες και αξιόπιστες συμβάσεις εργασίας που προωθούν τις ομαλές μετακινήσεις στην αγορά εργασίας και εμποδίζουν τη δημιουργία αγοράς εργασίας δύο ταχυτήτων· (ii) ολοκληρωμένες στρατηγικές δια βίου μάθησης· (iii) αποτελεσματικές πολιτικές για την επανένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας, (iv) κατάλληλα και βιώσιμα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης που συμβάλλουν αποτελεσματικά και αποδοτικά καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής στην κοινωνική ένταξη και στην ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας και, (v) ανοικτές και ανταγωνιστικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών. Να μειωθεί η φορολογική επιβάρυνση της εργασίας, ειδικότερα όσον αφορά τα χαμηλά εισοδήματα, με ουδέτερο για τον προϋπολογισμό τρόπο, ώστε να τονωθεί η απασχόληση.
3. Να εφαρμοστούν δημοσιονομικές πολιτικές με πλήρη σεβασμό του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Για το 2016, κρίνεται ενδεδειγμένος ο στόχος ενός γενικά ουδέτερου συνολικού δημοσιονομικού προσανατολισμού στη ζώνη του ευρώ προκειμένου να αντανakλάται μια ισορροπία μεταξύ μακροπρόθεσμης δημοσιονομικής βιωσιμότητας και βραχυπρόθεσμης μακροοικονομικής σταθεροποίησης. Για το 2017, να μειωθεί το δημόσιο χρέος ώστε να αποκατασταθούν τα δημοσιονομικά αποθέματα και να αποφευχθεί η φιλοκυκλικότητα. Να διαφοροποιηθεί η δημοσιονομική προσπάθεια από κάθε κράτος μέλος, σύμφωνα με την αντίστοιχη θέση τους όσον αφορά τις απαιτήσεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ), εξετάζοντας παράλληλα τις ανάγκες τους σε επίπεδο σταθεροποίησης καθώς και λαμβάνοντας υπόψη πιθανές δευτερογενείς συνέπειες στις χώρες της ζώνης του ευρώ. Για το σκοπό αυτόν, να αναθεωρηθεί ο δημοσιονομικός προσανατολισμός της ζώνης του ευρώ στο πλαίσιο των προγραμμάτων σταθερότητας και των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων.
4. Να διευκολυνθεί η σταδιακή μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων των τραπεζών και να βελτιωθούν οι διαδικασίες αφερεγγυότητας επιχειρήσεων και νοικοκυριών. Στα κράτη μέλη με υψηλό ιδιωτικό χρέος, να προωθηθεί μια ομαλή απομόχλευση, μεταξύ άλλων με τη διευκόλυνση της διευθέτησης του μη βιώσιμου ιδιωτικού χρέους.

5. Να αναληφθούν ενέργειες για την ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, με πλήρη σεβασμό της εσωτερικής αγοράς και με ανοικτό και διαφανή τρόπο, διερευνώντας περαιτέρω τις νομικές, οικονομικές και πολιτικές πτυχές των πιο μακροπρόθεσμων μέτρων που περιέχονται στην Έκθεση των Πέντε Προέδρων.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*